

Άρθρο 13 ν.1734/87 (ΦΕΚ 189 Α) Βοσκότοποι και ρύθμιση ζητημάτων σχετικά με κτηνοτροφική αποκατάσταση και με άλλες παραχωρήσεις καθώς θεμάτων που αφορούν δασικές εκτάσεις

Παραχωρήσεις δασικών εκτάσεων

1.α. Παραχωρήσεις δημοσίων δασών απαγορεύονται.

[Αρχή Τροποποίησης]

Εξαιρούνται παραχωρήσεις για τη δημιουργία εγκαταστάσεων ορειβασίας και χειμερινού αθλητισμού, καθώς και περιπτέρων ή ξενώνων για την εξυπηρέτηση των εγκαταστάσεων αυτών, σχολικών κτιρίων, [Αρχή Τροποποίησης] βοτανικών κήπων και εγκαταστάσεων των Περιφερειακών Συστημάτων Υγείας και Πρόνοιας (Πε.Σ.Υ.Π.) και των νοσοκομείων του άρθρου 13 παρ.10 του Ν. 2889/ 2001 – **ΑΝΤΙΚ. ΤΗΣ ΦΡΑΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΡ. γ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 18 ΤΟΥ Ν. 3209/03, ΦΕΚ-304 Α' [Τέλος Τροποποίησης] - ΑΝΤΙΚ. ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 40 ΤΟΥ Ν. 2945/01, ΦΕΚ-223 Α' [Τέλος Τροποποίησης]**

Στην ίδια εξαίρεση περιλαμβάνεται η διενέργεια μεταλλευτικών και λατομευτικών εργασιών, σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του ν. 998/1979. Η εξαίρεση δεν ισχύει για τους πυρήνες των εθνικών δρυμών.

[Αρχή Τροποποίησης]

β. Επιτρέπεται η κατά χρήση παραχώρηση δημόσιων δασών ή δημόσιων δασικών εκτάσεων, που κρίνονται κατάλληλες για εγκατάσταση μηχανισμών με συρματοσχοίνα (σχοινοσιδηρόδρομοι, καλωδιοκίνητοι εναέριοι θάλαμοι και τηλεσκι) και έχουν σκοπό τη μεταφορά προσώπων από τουριστικές επιχειρήσεις, δήμους, οικισμούς ή συγκροτήματα κατοικιών σε περιοχές ή θέσεις ιδιαίτερου αισθητικού ενδιαφέροντος. Η προβλεπόμενη παραχώρηση των ως άνω εκτάσεων γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Τουριστικής Ανάπτυξης είτε προς τον Ε.Ο.Τ. είτε προς τον οικείο Ο.Τ.Α. είτε προς τους φορείς της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του ν. 3208/2003 (ΦΕΚ 303 Α') ύστερα από σχετική περιβαλλοντική αδειοδότηση και σχετική εισήγηση των περιφερειακών υπηρεσιών τουρισμού του Ε.Ο.Τ. και της δασικής υπηρεσίας.

Για τους ίδιους ως άνω σκοπούς και με τις ίδιες προϋποθέσεις επιτρέπεται η χρήση ιδιωτικών δασών ή δασικών εκτάσεων, μετά από προηγούμενη σύμφωνη γνώμη των ιδιοκτητών. Η προβλεπόμενη έγκριση χρήσης χορηγείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας.

Τυχόν υφιστάμενες παρόμοιες εγκαταστάσεις συνεχίζουν τη δραστηριότητά τους υπό τον όρο της, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας ενός (1) έτους, χορήγησης κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων της παραχώρησης ή έγκρισης χρήσης – **Η ΩΣ ΑΝΩ ΠΑΡ. 1 ΑΝΑΡΙΘΜΕΙΤΑΙ ΣΕ 1^ο ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΙΘΕΤΑΙ ΕΔΑΦΙΟ β ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 52 ΤΟΥ Ν. 3498/06, ΦΕΚ-230 Α' [Τέλος Τροποποίησης]**

2. Η παραχώρηση δημόσιων δασικών εκτάσεων είναι δυνατή εφ' όσον δεν έχουν κηρυχθεί αναδασωτές και δεν έχουν προστατευτική σημασία, με τις ακόλουθες διακρίσεις:

[Αρχή Τροποποίησης]Α) Σύμφωνα με τις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας παραχωρούνται οι εξής εκτάσεις:

α) Όσες κρίνονται, ύστερα από κοινή έκθεση των δ/νσεων δασών και γεωργίας και σύμφωνη γνώμη αυτών, κατάλληλες για γεωργική εκμετάλλευση από άποψη μορφολογική και εδαφολογική, εφ' όσον προέχει για την εθνική οικονομία η αγροτική εκμετάλλευσή τους.

β) Όσες κρίνονται κατάλληλες σύμφωνα με τον πολεοδομικό σχεδιασμό (γενικό πολεοδομικό σχέδιο ζώνη οικιστικού ελέγχου), ύστερα από κοινή έκθεση των υπηρεσιών των Υπουργείων Γεωργίας και ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38 παρ. 3 του ν. 1337/1983 (ΦΕΚ 33 τ. Α') και των διαταγμάτων που εκδίδονται σε εκτέλεση αυτού, για δημιουργία νέων οικισμών ή επέκταση παλαιών, εφ' όσον η χρήση αυτή επιβάλλεται από το δημόσιο συμφέρον.

(Με τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 1 του Ν. 3147/03, ΦΕΚ-135 Α' ορίζεται ότι : «4. Με απόφαση της Επιτροπής Απαλλοτριώσεων επιτρέπεται να παραχωρούνται σε ενδιαφερομένους διαθέσιμες εποίκιστικές εκτάσεις ή εκτάσεις του άρθρου 13 παράγραφος 2Αβ του Ν. 1734/1987 (ΦΕΚ 189 Α'), που βρίσκονται σε αυτοτελείς οικισμούς κάτω των δύο χιλιάδων κατοίκων και περιλαμβάνονται στις

παραμεθόριες κατά το άρθρο 24 του Ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α΄) περιοχές των περιφερειών Θράκης, Μακεδονίας και Ηπείρου, καθώς και στις ορεινές κοινότητες των Νομών Γρεβενών, Καβάλας και Τρικάλων για την ανέγερση κατοικιών.

Για την παραχώρηση καταβάλλεται τίμημα ίσο με το ένα τρίτο της αγοραίας αξίας της έκτασης και εξοφλείται σε πέντε ίσες ετήσιες άτοκες δόσεις. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του από 24.4/23.5.1985 π.δ. (ΦΕΚ 239 Δ΄) εφαρμόζονται ανάλογα και για τις παραχωρήσεις της παραγράφου αυτής.

5. Εκτάσεις που παραχωρούνται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου για την εκπλήρωση των σκοπών που προβλέπονται από τις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας και του παρόντος, εμπίπτουν στις οικείες πολεοδομικές διατάξεις, όσον αφορά το ελάχιστο όριο εμβαδού κατάτμησης και την αρτιότητα των εκτάσεων. Οι εκτός ρυμοτομικού σχεδίου εκτάσεις που παραχωρήθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος για την εκπλήρωση των σκοπών που προβλέπονται από τις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας, δεν εμπίπτουν στις οικείες πολεοδομικές διατάξεις, όσον αφορά το ελάχιστο όριο εμβαδού κατάτμησης, την αρτιότητα και τις χρήσεις των εκτάσεων»).

γ) Όσες είναι οι πλέον άγονες, μετά από γνώμη του αρμόδιου δασάρχη, για τους σκοπούς που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 1, 3 και 6 του ν.δ. 221/1974, εφ' όσον οι χρήσεις αυτές προέχουν για την εθνική οικονομία ή επιβάλλονται από το δημόσιο συμφέρον. - **ΚΑΤΑΡΓΗΘΗΚΕ Η ΠΕΡ. Α ΤΗΣ ΠΑΡ. 2 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡΘ. 37 ΤΟΥ Ν. 4061/12, ΦΕΚ-66 Α/22-3-12 [Τέλος Τροποποίησης]**

β) "Επιτρέπεται να παραχωρούνται κατά κυριότητα ή κατά χρήση για ορισμένο χρόνο οι εξής δημόσιες δασικές εκτάσεις: Όσες κρίνονται κατάλληλες από άποψη θέσης και είναι απαραίτητες για τη δημιουργία και λειτουργία εργατικών κατοικιών εκτός Αττικής, κατασκηνώσεων, χιονοδρομικών κέντρων, ορειβατικών καταφυγίων, αθλητικών χώρων και εγκαταστάσεων σχολικών κτιρίων, δημοτικών και κοινοτικών καταστημάτων, νοσοκομείων, ιερών ναών και ιερών μονών, κέντρων υγείας και υγειονομικών σταθμών, σωφρονιστικών καταστημάτων, [Αρχή Τροποποίησης]Κέντρων Υποδοχής και Φιλοξενίας Μεταναστών – ΠΡΟΣΘ. ΤΗΣ ΩΣ ΑΝΩ ΦΡΑΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 45 ΤΟΥ Ν. 3801/09, ΦΕΚ-163 Α/4-9-09 [Τέλος Τροποποίησης] , νεκροταφείων, αγορών, σφαγείων, τυροκομείων, μελισσοκομείων, υδροτριβείων, ιχθυοτροφείων και χώρων απορριμμάτων και λυμάτων, εγκαταστάσεων ύδρευσης και άρδευσης [Αρχή Τροποποίησης]«και εμφιάλωσης νερού μετά των αναγκαίων αγωγών προσαγωγής του» ΠΡΟΣΘ. ΤΩΝ ΩΣ ΑΝΩ ΛΕΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘ. 68 ΤΟΥ Ν. 4042/12, ΦΕΚ-24 Α/13-2-12 [Τέλος Τροποποίησης] , [Αρχή Τροποποίησης] εγκαταστάσεων Κέντρου Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (Κ.Τ.Ε.Ο.) – ΠΡΟΣΘ. ΦΡΑΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 7 ΤΟΥ Ν. 3208/03, ΦΕΚ-303 Α΄ [Τέλος Τροποποίησης] εφ' όσον οι χρήσεις αυτές προέχουν για την εθνική οικονομία, αν πρόκειται για αγροτική εκμετάλλευση και επιβάλλονται από το δημόσιο συμφέρον, αν πρόκειται για άλλη χρήση" (αντικ. του α' εδαφ. της παρ. 2β από άρθρο 12 Ν.2116/93, ΦΕΚ-18 Α').

(Με την παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 2745/99, ΦΕΚ-224 Α΄ ορίζεται ότι : "Οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 2116/1993 και του άρθρου 30 του ν. 2224/1994 έχουν εφαρμογή και στα εκτός Αττικής 'προγράμματα του Αυτόνομου Οικοδομικού Οργανισμού Αξιοματικών (Α.Ο.Ο.Α.) για τη δημιουργία και λειτουργία κατοικιών στεγάσεως των μελών του").

Η παραχώρηση για τους σκοπούς αυτούς γίνεται κατά περίπτωση στον οικείο Ο.Τ.Α., σε αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις και τις επιχειρήσεις τους, τον ΕΟΤ, τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, τον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας, τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων, το Ταμείο Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτιρίων [Αρχή Τροποποίησης] ή σε άλλη Υπηρεσία του Δημοσίου – ΠΡΟΣΘ. ΤΗΣ ΩΣ ΑΝΩ ΦΡΑΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 2 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 45 ΤΟΥ Ν. 3801/09, ΦΕΚ-163 Α/4-9-09 [Τέλος Τροποποίησης] ή σε άλλο φορέα του δημόσιου τομέα του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65).

[Αρχή Τροποποίησης]

Ειδικά για εγκαταστάσεις τυροκομείων, μελισσοκομείων, υδροτριβείων και ιχθυοτροφείων, [Αρχή Τροποποίησης]«εμφιάλωσης νερού» ΠΡΟΣΘ. ΤΩΝ ΩΣ ΑΝΩ ΛΕΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘ. 68 ΤΟΥ Ν. 4042/12, ΦΕΚ-24 Α/13-2-12 [Τέλος Τροποποίησης] η κατά χρήση παραχώρηση γίνεται και προς νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, καθώς και προς φυσικά πρόσωπα - ΠΡΟΣΘ. ΕΔΑΦΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡ. 2 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 7 ΤΟΥ Ν. 3208/03, ΦΕΚ-303 Α΄ [Τέλος Τροποποίησης]

Κατ' εξαίρεση και για εθνικούς λόγους επιτρέπεται να παραχωρούνται κατά κυριότητα ή κατά χρήση για ορισμένο χρόνο, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3, δημόσιες δασικές ή χορτολιβαδικές εκτάσεις σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, που χαρακτηρίζονται ως κοινωφελή ιδρύματα κατά την έννοια του Αστικού Κώδικα, τα οποία υφίστανται ή συνιστώνται από τα πρεσβυγενή Ελληνορθόδοξα (Ελληνόφωνα ορθόδοξα) Πατριαρχία της Ανατολής ή την αυτοδιοικήτη Ιερά Μονή και Αρχιεπισκοπή του Όρους Σινά και εξυπηρετούν τους πνευματικούς, πολιτιστικούς, φιλανθρωπικούς, επιστημονικούς και λοιπούς κοινωφελείς σκοπούς των ανωτέρω θρησκευτικών καθιδρυμάτων" (προσθ. του μέσα σε "" εδαφ. από το άρθρο 16 του Ν. 2040/92, ΦΕΚ-70 Α').

Η παραχώρηση στις περιπτώσεις α' και γ' της παραγράφου 2Α και στις περιπτώσεις της παραγράφου 2Β του παρόντος άρθρου διαρκεί όσο υφίσταται ο σκοπός για τον οποίο έγινε.

3. Η παραχώρηση και η αλλαγή χρήσης των παρ. 1 και 2Β γίνεται με απόφαση του νομάρχη, αν πρόκειται για έκταση μέχρι 10 στρέμματα, του Υπουργού Γεωργίας, αν πρόκειται για έκταση μέχρι 50 στρέμματα και του υπουργικού συμβουλίου, αν πρόκειται για μεγαλύτερες εκτάσεις, ύστερα από εισήγηση της οικείας διεύθυνσης δασών και γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου, το οποίο συνεκτιμά και τις γενικότερες επιπτώσεις σε υφιστάμενες επιχειρήσεις. Η απόφαση για την παραχώρηση συνοδεύεται από έκθεση της αρμόδιας υπηρεσίας προστασίας περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας και τις πιθανές επιπτώσεις στο περιβάλλον από την παραχώρηση. Στην έκθεση αναφέρονται οι τυχόν όροι, με τους οποίους θα πρέπει να γίνει η παραχώρηση και τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν για την προστασία του περιβάλλοντος. Η μη συμμόρφωση με τους όρους και η μη εφαρμογή των μέτρων συνιστούν λόγο υποχρεωτικής ανάκλησης της παραχώρησης. Αν πρόκειται για παραχωρήσεις εκτάσεων που βρίσκονται σε παραμεθόριες ή αμυντικές περιοχές, απαιτείται προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

(Με την παρ. 3 του άρθρου 45 του Ν. 3801/09, ΦΕΚ-163 Α/4-9-09, ορίζεται ότι : «Κατά παρέκκλιση από τη διαδικασία της παρ. 3 του άρθρου 13 του ν. 1734/1987, σε περίπτωση παραχώρησης κατά κυριότητα ή κατά χρήση δημόσιων δασικών εκτάσεων σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος, η παραχώρηση και η αλλαγή χρήσης γίνεται με απόφαση του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, ανεξαρτήτως του μεγέθους της παραχωρούμενης έκτασης, ύστερα από εισήγηση της οικείας Διεύθυνσης Δασών»).

4. Σε περίπτωση παραχώρησης της χρήσης έκτασης από τον ΕΟΤ ή τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού ή τον ΟΤΑ σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για την πραγματοποίηση των σκοπών που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο, το τίμημα και η διαδικασία της παραχώρησης αυτής καθορίζεται από τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία τους.

5. Δημοτικές και κοινοτικές δασικές εκτάσεις καθώς και δασικές εκτάσεις του άρθρου 3 του ν.δ. 86/1969 που κρίνονται κατάλληλες για τους σκοπούς των παραγράφων 2Α εδάφια β' και γ' και 2Β επιτρέπεται να αλλάξουν χρήση, σύμφωνα με τους όρους, τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία της παραγράφου 3.

6. Οι εκτάσεις που παραχωρούνται σύμφωνα με την παρ. 2 ή αλλάζουν χρήση σύμφωνα με την παρ. 5 παύουν να διέπονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας οι οποίες εφαρμόζονται και πάλι αν για οποιοδήποτε λόγο ανακληθεί ή πάψει να ισχύει το παραχωρητήριο ή η απόφαση αλλαγής της χρήσης των εκτάσεων αυτών.

7. Οι διατάξεις του άρθρου 57 του ν. 998/1979 εξακολουθούν να ισχύουν και για όσες από τις εκτάσεις του άρθρου 3 του νόμου αυτού οριοθετούνται ως βοσκότοποι.

[Αρχή Τροποποίησης]

8. Στις σκοπούμενες χρήσεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2Α εντάσσεται και η εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Αιτήματα για την έκδοση απόφασης παραχώρησης δημόσιας έκτασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Γεωργίας για σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας συνοδεύονται από την άδεια παραγωγής ή πράξη εξαίρεσης από την υποχρέωση λήψης της - ΠΡΟΣΘ. ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡ. 5 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 2 ΤΟΥ Ν. 2941/01, ΦΕΚ-201 Α' [Τέλος Τροποποίησης]

(βλ. άρθρα 16 και 17 Ν. 3208/03, ΦΕΚ-303 Α').